

Možná vás napadne kdo je to vlastně alkoholik, tedy co přesně toto slovo znamená. Někteří vtipálkové vymysleli tzv. Barachovu definici, že "alkoholik je člověk, který pije víc než jeho lékař." Jak ale vypadá oficiální vysvětlení tohoto pojmu?

Syndrom závislosti na alkoholu (podle 10. verze mezinárodní klasifikace nemocí):

- Je to skupina jevů fyziologických (tělesných), behaviorálních (týkajících se chování) a kognitivních (týkajících se duševního života, zejména poznávání), v nichž přijímání alkoholu má u jedince mnohem větší přednost, než jiné jednání, kterého si kdysi cenil více. Centrální popisnou charakteristikou syndromu závislosti na alkoholu je touha (často silná, někdy přemáhající) přijímat alkohol. Pití alkoholu po období abstinence vede k rychlejšímu znovuobjevení jiných rysů syndromu závislosti, než je tomu u jedince, u kterého se závislost nevyskytuje.

Definitivní diagnóza závislosti by se obvykle měla stanovit pouze tehdy, jestliže během posledního roku došlo ke třem nebo více z následujících jevů:

a) silná touha nebo pocit přijímat alkohol,

b) potíže v kontrole přijímání alkoholu, a to pokud jde o začátek a ukončení nebo množství pití alkoholu,

c) tělesný odvykací stav, jestliže je alkohol přijímán s úmyslem zmenšit jeho příznaky nebo jestliže je přijímána příbuzná látka se záměrem zmenšit nebo odstranit odvykací příznaky,

d) průkaz tolerance jako vyžadování vyšších dávek látek, aby se dosáhlo účinku původně vyvolanými nižšími dávkami alkoholu,

e) postupné zanedbávání jiných potěšení nebo zájmů ve prospěch přijímání alkoholu a zvýšené množství času k získání nebo přijímání alkoholu nebo zotavení se z jeho účinku,

f) pokračování v užívání přes jasný důkaz zjevně škodlivých následků jako poškození jater nadměrným pitím, depresivní stavy, vyplývající z nadměrného pití nebo poškození myšlení alkoholem; je třeba snažit se určit, zda pacient byl nebo mohl být vyšetřen a zda mohly být zjištěny příčiny a rozsah poškození.

Podstatnou charakteristickou syndromu závislosti na alkoholu je přijímání alkoholu nebo touha po jeho přijímání. Jedinec si uvědomuje, že má puzení přijímat alkohol, což se běžně projevuje během pokusů zastavit nebo kontrolovat pití.

Dle Dr. Jellinka

- je *závislý na alkoholu člověk, kterému dlouhodobé požívání nějakého alkoholického*

nápoje přináší problémy - v zaměstnání, rodině nebo partnerském vztahu.

A jak zní definice alkoholismu dle ***internetové encyklopedie wikipedia.org***:

- Alkoholismus nebo též závislost na alkoholu, opilství je chronické recidivující onemocnění postihující nejen celou osobnost postiženého jedince po stránce psychické a fyzické, ale i jeho blízké, zvláště pak rodinné příslušníky. Patří mezi nejzávažnější a nejrozšířenější formy závislosti. Obecně lze o alkoholismu hovořit tehdy, dosáhne-li závislost na alkoholu takového stupně, že škodí buď jedinci, společnosti nebo oběma. Tuto nemoc je možno jako všechny ostatní duševní i tělesné poruchy léčit. Průběh závislosti na alkoholu je různý. Odlišuje se mimo jiné podle toho, jaký alkohol je zneužíván.

V České republice je alkohol problém, který je často bagatelizován. Dá se říci, že lidí, kteří problematicky konzumují alkoholické nápoje, jsou v Česku desetitisíce. Z dostupných statistik vyplývá, že problém tohoto druhu má 25 % mužů a 10 % žen. Znepokojující je i rozšířenost konzumace alkoholu mezi mládeží. Tento fenomén je na okraji zájmu veřejnosti a zastiňuje ho viditelnější drogová problematika. Je nutné konstatovat, že alkohol, i přesto že je legální, pořád zůstává drogou srovnatelnou s heroinem nebo opiáty. Nabaluje na sebe celou řadu negativních jevů, jako je kriminalita, rozvodovost, sekundární chronická až smrtelná onemocnění.

Dle MUDr. Karla Nešpora (kniha Návykové chování a závislost): Diagnóza závislosti podle Diagnostického a statistického manuálu Americké psychiatrické asociace (DSM-IV) se stanovuje podle toho, zda pacient vykazuje **alespoň tři ze sedmi následujících příznaků**
ve stejném období dvanácti měsíců:

- - růst tolerance (zvyšování dávek, aby se dosáhlo stejného účinku, nebo pokles účinku návykové látky při stejném dávkování),
- - odvykací příznaky po vysazení látky,
- - přijímání látky ve větším množství nebo delší dobu, než měl člověk v úmyslu,
- - dlouhodobá snaha nebo jeden či více pokusů omezit a ovládat přijímání látky,
- - trávení velkého množství času užíváním a obstaráváním látky nebo zotavováním se z jejích účinků,
- - zanechání sociálních, pracovních či rekreačních aktivit v důsledku užívání látky nebo jejich omezení,
- - pokračující užívání látky navzdory dlouhodobým nebo opakujícím se sociálním, psychologickým nebo tělesným problémům, o nichž člověk ví a které jsou působeny nebo zhoršovány užíváním látky.
-
- Uvedená kritéria mají velice blízko ke kritériím Světové zdravotnické organizace (WHO) v Mezinárodní klasifikaci nemocí (MKN) - viz výše.

Definice dle serveru doktorka.cz:

- Jako **osobu závislou na alhoholu (F10.2)** označujeme jedince ve třetí a čtvrté fázi vývoje závislosti ; nedokáže již pití ovládat, přes závažné problémy, které mu působí.

- Jako **pijáka** označujeme jedince v první a druhé fázi, který pití potřebuje k dosažení žádoucí nálady, ale ještě je dovede kontrolovat.
-
- **Spotřebitel (konzument)** pije příležitostně, na žízeň nebo ze společenských důvodů; neopíjí se a bez alkoholu se dobře obejde.
-
- **Abstinent** ze zásadních důvodů odmítá veškeré alkoholické nápoje.

U nás se obecně přijímá přesvědčení, že osoba závislá na alkoholu se již nemůže stát pijákem ani spotřebitelem. Nedokáže už pít s mírou a svoje pití ovládat. Její problém může vyřešit jen trvalá a úplná abstinence. K tomu potřebuje odbornou protialkoholní léčbu. Po léčbě pak na rozdíl od "zdravých" lidí nesmí už nikdy pít ani kapku alkoholu.